



ԲԱՐՁՐԱԳՈՒՅՆ ԴԱՏԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

ԲԴԽ-46-Ո-156
2023թ.

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ

**ԲԱՐՁՐԱԳՈՒՅՆ ԴԱՏԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԻ 2021 ԹՎԱԿԱՆԻ ՕԳՈՍՏՈՍԻ 30-Ի ԹԻՎ
ԲԴԽ-65-Ո-165 ՈՐՈՇՄԱՆ ՄԵՋ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ**

Ղեկավարվելով «Հայաստանի Հանրապետության դատական օրենսգիրք» սահմանադրական օրենքի 94-րդ հոդվածի 1-ին մասով, «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 33-րդ և 34-րդ հոդվածներով՝ Բարձրագույն դատական խորհուրդը

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ Է

1. Բարձրագույն դատական խորհրդի 2021 թվականի օգոստոսի 30-ի «Գործերի քննության միջին տևողության ուղենիշային ժամկետները՝ ըստ գործերի առանձին տեսակների և բարդության սահմանելու մասին» թիվ ԲԴԽ-65-Ո-165 որոշման 1-ին կետով հաստատված հավելված 1-ը շարադրել նոր խմբագրությամբ՝ համաձայն հավելվածի:

2. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում հրապարակմանը հաջորդող օրվանից:

**ԲԱՐՁՐԱԳՈՒՅՆ ԴԱՏԱԿԱՆ
ԽՈՐՀՐԴԻ ՆԱԽԱԳԱՀ**

2023թ. մայիսի 2
ք. Երևան

Կ. ԱՆԴՐԵԱՍՅԱՆ

Հավելված
Բարձրագույն դատական խորհրդի
2023 թվականի մայիսի 2-ի
թիվ ԲԴԽ-46-Ո-156 որոշման

«Հավելված 1
Բարձրագույն դատական խորհրդի
2021 թվականի օգոստոսի 30-ի
թիվ ԲԴԽ-65-Ո-165 որոշման

**ԳՈՐԾԵՐԻ ՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋԻՆ ՏԵՎՈՂՈՒԹՅԱՆ ՈՒՂԵՆԻՇԱՅԻՆ
ԺԱՄԿԵՏՆԵՐԸ՝ ԸՍՏ ԳՈՐԾԵՐԻ ԱՌԱՆՁԻՆ ՏԵՍԱԿՆԵՐԻ ԵՎ ԲԱՐԴՈՒԹՅԱՆ**

1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. Գործի քննության միջին տևողության ուղենիշային ժամկետներ սահմանելու նպատակն է ապահովել դատական գործերի ողջամիտ ժամկետում քննությունը և լուծումը, դատարանների և դատավորների հաշվետվողականությունը, գործերի քննության տևողության կանխատեսելիությունը, ինչպես նաև դատավորների միջև գործերի հավասարաչափ բաշխումը՝ առանձին տեսակի գործերի բարդության աստիճանից ելնելով:

2. Սույն որոշմամբ սահմանված գործի քննության ուղենիշային ժամկետները չեն վերաբերում այն գործերի քննության ժամկետներին, որոնք նախատեսված են դատավարական օրենքներով:

Դատարաններում ստացված գործերը դատավորների միջև բաշխելիս սույն որոշմամբ սահմանված գործի իրավական բարդության մակարդակը կիրառվում է նաև այն գործերի նկատմամբ, որոնց համար դատավարական օրենքներով նախատեսված են գործի քննության ժամկետներ:

3. Գործի քննության միջին տևողության ուղենիշային ժամկետներ սահմանելիս՝ հիմք է ընդունվել գործի բարդության մակարդակը: Գործն ըստ բարդության մակարդակի լինում է՝ պարզ, միջին բարդության, բարդ և առանձնակի բարդության:

Գործի բարդության մակարդակը որոշվում է գործի իրավական և փաստական բարդության չափանիշներով:

Իրավական բարդության չափանիշը որոշվում է կիրառման ենթակա իրավունքի բովանդակային մեծածավալության, տարբեր իրավական ակտերի կիրառման աստիճանի, կիրառման ենթակա նորմի բովանդակության մեկնաբանության անհրաժեշտության և ծավալի, կիրառման ենթակա իրավունքի նոր ներդրված լինելու, իրավավերլուծական գործընթաց ենթադրելու հանգամանքներից ելնելով:

«Դատական համակարգ» ծրագրում գործերի բարդության աստիճանը որոշվում է՝ հիմք ընդունելով սույն որոշմամբ սահմանված գործի իրավական բարդության չափանիշները:

Գործն ըստ իրավական բարդության չափանիշի կարող է ունենալ հետևյալ գործակիցները՝

- ա) թեթև աստիճանի բարդություն՝ 0,25 գործակից,
- բ) միջին աստիճանի բարդություն՝ 0,50 գործակից,
- գ) բարձր աստիճանի բարդություն՝ 0,75 գործակից,
- դ) առավել բարձր աստիճանի բարդություն՝ 1.0 գործակից:

Գործի փաստական բարդության չափանիշը որոշվում է դատավարական անհրաժեշտ գործողություններ կատարելու ծավալով և այն հանգամանքներով, որոնք անխուսափելիորեն երկարեցնում են գործի քննության տևողությունը:

Գործն ըստ փաստական բարդության չափանիշի կարող է ունենալ հետևյալ գործակիցները՝

- ա) թեթև աստիճանի աշխատատարություն՝ 0,25 գործակից,
- բ) միջին աստիճանի աշխատատարություն՝ 0,50 գործակից,
- գ) բարձր աստիճանի աշխատատարություն՝ 0,75 գործակից,
- դ) առավել բարձր աստիճանի աշխատատարություն՝ 1.0 գործակից:

Գործերի փաստական բարդության չափանիշների գործակիցների հանրագումարը, գումարվելով իրավական բարդության չափանիշի գործակցին, ձևավորում է գործի բարդության մակարդակը:

4. «Դատական համակարգ» ծրագրում դատական գործին տրվում է դատական գործերի դասակարգմանը համապատասխան անհատականացման տող, որը հնարավորություն է ընձեռում անհատականացնելու յուրաքանչյուր դատական գործի քննության ուղենիշային ժամկետը և գործի բարդության մակարդակը:

Գործի քննության ընթացքում գործի բարդության մակարդակի փոփոխության դեպքում դատարանի աշխատակազմը այդ մասին կատարում է համապատասխան նշում «Դատական համակարգ» ծրագրում:

Եթե գործն իրավական բարդության չափանիշով միաժամանակ համապատասխանում է սույն որոշմամբ սահմանված իրավական բարդության չափանիշի տարբեր անհատականացման տողերին, ապա կիրառվում է դրանցից առավել բարձր գործակիցը:

Եթե գործն իրավական բարդության չափանիշով միաժամանակ համապատասխանում է սույն որոշմամբ սահմանված իրավական բարդության չափանիշի մի քանի անհատականացման տողերին, ապա կիրառվում է գործի հատուկ տեսակի գործակիցը:

5. Սահմանված ուղենիշային ժամկետներում ներառված չեն գործի վարույթի կասեցման ժամանակահատվածը, հաշտության և հաշտարարության համար դատարանի կողմից նշանակված ժամկետները, փորձաքննության ժամանակահատվածը, ինչպես նաև գործի վարույթի ընթացքում ծագած անհաղթահարելի իրավիճակով պայմանավորված դատավարական գործողություններ չիրականացնելու ժամանակահատվածները:

6. ՀՀ ընդհանուր իրավասության առաջին ատյանի դատարաններում դատական քննության ուղենիշային ժամկետները ներկայացված են սույն կարգի I գլխում, որոնցից հնարավոր շեղումը չի կարող գերազանցել յուրաքանչյուր

դատավորի վարույթում քննված և ավարտված գործերի ընդհանուր քանակի տասը տոկոսը:

ՀՀ վերաքննիչ վարչական դատարանում դատական քննության ուղենիշային ժամկետը ինն ամիս է:

ՀՀ վերաքննիչ քրեական դատարանում դատական քննության ուղենիշային ժամկետը երեք ամիս է:

ՀՀ վճռաբեկ դատարանում դատական քննության ուղենիշային ժամկետը 15 ամիս է:

7. Սույն որոշմամբ սահմանված գործերի քննության ուղենիշային ժամկետների պահպանման գործընթացը ենթակա է մշտադիտարկման, որի արդյունքներով պայմանավորված՝ դրանք կարող են վերանայվել:

8. Սույն որոշմամբ սահմանված ուղենիշային ժամկետների հաշվարկի սկիզբ է համարվում դատարանի կողմից հայցադիմումը/դիմումը, քրեական գործը, վերաքննիչ և վճռաբեկ բողոքը վարույթ ընդունելու պահը:

9. Սույն որոշմամբ սահմանված ուղենիշային ժամկետների հաշվարկի հիմք է հանդիսանում տվյալ տարվա ընթացքում դատարանի կողմից վարույթ ընդունված գործերի ընդհանուր թիվը:

10. Գործերի միջին ուղենիշային ժամկետների սահմանման համար հիմք են ընդունվել ABA ժամանակային ստանդարտները: Հարյուր տոկոսին համապատասխանում է տվյալ տարվա ընթացքում դատարանի վարույթում գտնվող կոնկրետ բարդության մակարդակի բոլոր գործերը: Հարյուր տոկոսին համապատասխան գործերի ընդհանուր թվից առանձնացվում են խմբեր, որոնցից յուրաքանչյուրի համար սահմանվում է առանձին ժամկետ: Գործերի յուրաքանչյուր խմբի փաստացի տոկոսը հաշվելու համար անհրաժեշտ է այդ տոկոսից հանել իրեն նախորդող ավելի փոքր տոկոսային չափը:

11. Սույն որոշմամբ սահմանված ուղենիշային ժամկետները տարածվում են սույն որոշումն ուժի մեջ մտնելուց հետո վարույթ ընդունված գործերի վրա:

ԳԼՈՒԽ I. ԱՌԱՋԻՆ ԱՏՅԱՆԻ ԴԱՏԱՐԱՆՈՒՄ ԳՈՐԾԵՐԻ ՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋԻՆ ՏԵՎՈՂՈՒԹՅԱՆ ՈՒՂԵՆԻՇԱՅԻՆ ԺԱՄԿԵՏՆԵՐԸ՝ ԸՍՏ ԳՈՐԾԵՐԻ ԱՌԱՆՁԻՆ ՏԵՍԱԿՆԵՐԻ ԵՎ ԲԱՐԴՈՒԹՅԱՆ ՄԱԿԱՐԴԱԿԻ

1. Քաղաքացիական իրավահարաբերությունների վերաբերյալ դատական գործեր

Քաղաքացիական գործերով փաստական բարդության չափանիշ

Քաղաքացիական գործերով փաստական բարդության չափանիշ	Փաստական բարդության չափանիշի գործակից
Հայերենին չտիրապետող դատավարությանը մասնակցող անձանց առկայությունը	0,25
Գործի քննության ընթացքում ինքնաբացարկի երկու և ավելի միջնորդությունների ներկայացման դեպքերը	0,25

Դատավարական ժամկետները երկարաձգելու վերաբերյալ միջնորդությունների քննարկման դեպքերը	0,25
Դատավարական իրավահաջորդության դեպքերը	0,5
Փորձաքննության նշանակումը	0,5
Դատական հանձնարարության անհրաժեշտությունը	0,75
Միջանկյալ դատական ակտի բողոքարկումը	0,75 (յուրաքանչյուր բողոքարկման համար)
Հայցվորների (դիմողների) և/կամ պատասխանողների քանակը, այդ թվում՝ գործի քննության ընթացքում ներգրավվելու դեպքերը	1 (յուրաքանչյուր կողմի համար)
Պահանջների քանակը (երկու և ավելի), այդ թվում՝ գործի քննության ընթացքում լրացվող պահանջները	1 (յուրաքանչյուր պահանջի համար)
Դատավարության մյուս մասնակիցների քանակը, այդ թվում՝ գործի քննության ընթացքում ներգրավվելու դեպքերը	1 (յուրաքանչյուր մասնակցի համար)
Հակընդդեմ հայցի առկայությունը	1
Օտարերկրյա կամ միջազգային իրավունքի կիրառման անհրաժեշտությունը	1
Մի քանի դատական գործերի մեկ վարույթում միացնելու դեպքերը	1

Քաղաքացիական գործերով իրավական բարդության չափանիշ

Գործի տեսակ	Իրավական բարդության չափանիշի գործակից	Անհ. տող
Վարկային, փոխառության, ապահովագրական իրավահարաբերություններից բխող գումարի բռնագանձման գործեր	0,25	1.1
Հանրային ծառայություններ մատուցող կազմակերպությունների կողմից ներկայացված գումարի բռնագանձման գործեր	0,25	1.2
Գումարի բռնագանձման այլ գործեր	0,5	1.3
Կորպորատիվ իրավահարաբերությունների հետ կապված գործեր	1,0	1.4
Սեփականության իրավունքի հետ կապված (սեփականության իրավունքի ճանաչման, սեփականության իրավունքի պաշտպանության) գործեր	0,5	1.5
Ընդհանուր սեփականությունից բաժինն առանձնացնելու, բաժնի վրա բռնագանձում	0,5	1.6

տարածելու հետո կապված գործեր		
Սեփականության իրավունքի հետ կապված այլ գործեր	0,5	1.7
Գործարքների վավերության և անվավերության հետ կապված գործեր	0,75	1.8
Պայմանագրային վեճերի հետ կապված (պայմանագիր կնքելու, փոփոխելու, լուծելու) գործեր	0,75	2.1
Պայմանագրային վեճերի հետ կապված (պայմանագրային պարտավորությունների կատարման, բացառությամբ պայմանագրի հիման վրա գումարի բռնագանձման) գործեր	0,75	2.2
Նյութական վնասի հատուցման հետ կապված գործեր	0,75	2.3
Ոչ նյութական վնասի հատուցման հետ կապված գործեր	1,0	2.4
Անհիմն հարստացման հետևանքով ծագող պարտավորությունների հետ կապված գործեր	0,75	3.1
Միակողմանի պարտավորություններից ծագող իրավահարաբերությունների հետ կապված գործեր	0,75	3.2
Ապրանքային նշանի գրանցումը չեղյալ ճանաչելու հետ կապված գործեր	0,5	3.3
Մտավոր սեփականության իրավահարաբերությունների հետ կապված այլ գործեր	1,0	3.4
Ժառանգության ընդունման հետ կապված գործեր	0,5	3.5
Ժառանգությունը բաժանելու հետ կապված գործեր	0,5	3.6
Ժառանգության իրավահարաբերությունների հետ կապված այլ գործեր	0,75	3.7
Ամուսնալուծության հետ կապված գործեր	0,25	3.8
Ալիմենտի հետ կապված գործեր	0,5	4.1
Երեխայի խնամքի, դաստիարակության, բնակության վայրի, տեսակցության հետ կապված գործեր	0,75	4.2
Աշխատավարձի հետ կապված գործեր	0,25	4.3
Վերջնահաշվարկի, հարկադիր պարապուրդի հետ կապված գործեր	0,5	4.4
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի և անվճարունակ բանկի, վարկային կազմակերպության, ներդրումային ընկերության, ներդրումային ֆոնդի կառավարչի և ապահովագրական ընկերության ժամանակավոր ադմինիստրացիայի որոշումների	1,0	4.5

բողոքարկման հետ կապված գործեր		
Ժառանգությունն ընդունելու և ժառանգության բացման վայրի իրավաբանական նշանակություն ունեցող փաստերի հաստատման հետ կապված գործեր	0,5	4.6
Սեփականության իրավունքով գույքի տիրապետման իրավաբանական նշանակություն ունեցող փաստերի հաստատման հետ կապված գործեր	0,5	4.7
Անհաղթահարելի ուժի առկայության իրավաբանական նշանակություն ունեցող փաստերի հաստատման հետ կապված գործեր	0,75	4.8
Աշխատանքային ստաժի հաստատման իրավաբանական նշանակություն ունեցող փաստերի հաստատման հետ կապված գործեր	0,5	5.1
Այլ իրավաբանական նշանակություն ունեցող փաստերի հաստատման հետ կապված գործեր	0,25	5.2
Շարժական գույքը տիրազուրկ ճանաչելու և դրա նկատմամբ դիմողի սեփականության իրավունքը ճանաչելու հետ կապված հատուկ վարույթի գործեր	0,5	5.3
Անչափահասին լրիվ գործունակ ճանաչելու (էմանսիպացիա) հետ կապված հատուկ վարույթի գործեր	0,25	5.4
Քաղաքացուն անգործունակ կամ սահմանափակ գործունակ ճանաչելու, անգործունակ ճանաչված քաղաքացուն գործունակ ճանաչելու կամ քաղաքացու գործունակության սահմանափակումները վերացնելու հատուկ վարույթի գործեր	0,25	5.5
Քաղաքացուն անհայտ բացակայող կամ մահացած ճանաչելու հետ կապված հատուկ վարույթի գործեր	0,25	5.6
Երեխայի որդեգրման վերաբերյալ հատուկ վարույթի գործեր	0,5	5.7
Ըստ ներկայացնողի և օրդերային կորցրած արժեթղթերով հավաստված իրավունքները վերականգնելու (կոչի վարույթը) հետ կապված հատուկ վարույթի գործեր	0,5	5.8
Օտարերկրյա դատական ակտերը ճանաչելու և կատարման թույլատրելու վերաբերյալ դիմումներով գործեր	0,75	6.1

Հակակոռուպցիոն քաղաքացիական գործերով իրավական բարդության չափանիշ

Գործի տեսակ	Իրավական բարդության չափանիշի գործակից	Անհ. տող
Ապօրինի ծագում ունեցող գույքի բռնագանձման հետ կապված գործեր	1,0	6.2
Դատախազի կողմից հարուցված՝ քաղաքացիական դատավարության կարգով պետության գույքային և ոչ գույքային շահերի պաշտպանության հետ կապված գործեր	0,5	6.3

Քաղաքացիական գործերի բարդության մակարդակը հաշվարկվում է փաստական և իրավական բարդության չափանիշների գործակիցների գումարման միջոցով: Գործն ըստ բարդության մակարդակի լինում է՝

- ա/ պարզ – 2,25-4,5 գործակցի դեպքում,
- բ/ միջին բարդության – 4,5-8 գործակցի դեպքում,
- գ/ բարդ – 8-10 գործակցի դեպքում,
- դ/ առանձնակի բարդ – 10 և ավելի գործակցի դեպքում:

Քաղաքացիական իրավահարաբերությունների վերաբերյալ բարդության պարզ մակարդակ ունեցող դատական գործերի՝

- 70 տոկոսը ենթակա է քննության 1 ամսվա ընթացքում,
- 90 տոկոսը ենթակա է քննության 2 ամսվա ընթացքում,
- 100 տոկոսը ենթակա է քննության 3 ամսվա ընթացքում:

Քաղաքացիական իրավահարաբերությունների վերաբերյալ բարդության միջին մակարդակ ունեցող դատական գործերի՝

- 70 տոկոսը ենթակա է քննության 4 ամսվա ընթացքում,
- 90 տոկոսը ենթակա է քննության 5 ամսվա ընթացքում,
- 100 տոկոսը ենթակա է քննության 6 ամսվա ընթացքում:

Քաղաքացիական իրավահարաբերությունների վերաբերյալ բարդության բարդ մակարդակ ունեցող դատական գործերի՝

- 70 տոկոսը ենթակա է քննության 8 ամսվա ընթացքում,
- 90 տոկոսը ենթակա է քննության 10 ամսվա ընթացքում,
- 100 տոկոսը ենթակա է քննության 12 ամսվա ընթացքում:

Քաղաքացիական իրավահարաբերությունների վերաբերյալ բարդության առանձնակի բարդ մակարդակ ունեցող դատական գործերի՝

- 70 տոկոսը ենթակա է քննության 13 ամսվա ընթացքում,
- 90 տոկոսը ենթակա է քննության 15 ամսվա ընթացքում,
- 98 տոկոսը ենթակա է քննության 18 ամսվա ընթացքում:

2. Սնանկության իրավահարաբերությունների վերաբերյալ դատական գործեր

Սնանկության գործերով փաստական բարդության չափանիշ

Սնանկության գործերով փաստական բարդության չափանիշ	Փաստական բարդության չափանիշի գործակից
Հայերենին չտիրապետող դատավարությանը մասնակցող անձանց առկայությունը	0,25
Գործի քննության ընթացքում ինքնաբացարկի երկու և ավելի միջնորդությունների ներկայացման դեպքերը	0,25
Փորձաքննության նշանակումը	0,5
Դատավարական ժամկետները երկարաձգելու վերաբերյալ միջնորդությունների քննարկման դեպքերը	1
Պարտատերերի քանակը	1 (յուրաքանչյուր պարտատիրոջ համար)
Դատավարության մյուս մասնակիցների քանակը, այդ թվում՝ գործի քննության ընթացքում ներգրավվելու դեպքերը	1 (յուրաքանչյուր մասնակցի համար)
Օտարերկրյա կամ միջազգային իրավունքի կիրառման անհրաժեշտությունը	1

Սնանկության գործերով իրավական բարդության չափանիշ՝

Սնանկության իրավահարաբերության վերաբերյալ դատական գործեր	Իրավական բարդության չափանիշի գործակից	Անհ. տող
1. Իրավաբանական անձի սնանկության վերաբերյալ	0,50	1
2. Անհատ ձեռներեցի սնանկության վերաբերյալ	0,50	1.2
3. Ֆիզիկական անձի սնանկության վերաբերյալ	0,50	1.3

Սնանկության գործերի բարդության մակարդակը հաշվարկվում է փաստական և իրավական բարդության չափանիշների գործակիցների գումարման միջոցով: Գործն ըստ բարդության մակարդակի լինում է՝

- ա/ պարզ – 2,5-5 գործակցի դեպքում,
- բ/ միջին բարդության – 5-7 գործակցի դեպքում,
- գ/ բարդ – 7-10 գործակցի դեպքում,
- դ/ առանձնակի բարդ – 10 և ավելի գործակցի դեպքում:

Սնանկության իրավահարաբերությունների վերաբերյալ բարդության պարզ մակարդակ ունեցող դատական գործերի՝

90 տոկոսը ենթակա է քննության 3 ամսվա ընթացքում,

100 տոկոսը ենթակա է քննության 4 ամսվա ընթացքում:

Սնանկության իրավահարաբերությունների վերաբերյալ բարդության միջին մակարդակ ունեցող դատական գործերի՝

70 տոկոսը ենթակա է քննության 5 ամսվա ընթացքում,

90 տոկոսը ենթակա է քննության 6 ամսվա ընթացքում,

100 տոկոսը ենթակա է քննության 7 ամսվա ընթացքում:

Սնանկության իրավահարաբերությունների վերաբերյալ բարդության բարդ մակարդակ ունեցող դատական գործերի՝

70 տոկոսը ենթակա է քննության 8 ամսվա ընթացքում,

90 տոկոսը ենթակա է քննության 10 ամսվա ընթացքում,

100 տոկոսը ենթակա է քննության 12 ամսվա ընթացքում:

Սնանկության իրավահարաբերությունների վերաբերյալ բարդության առանձնակի բարդ մակարդակ ունեցող դատական գործերի՝

70 տոկոսը ենթակա է քննության 13 ամսվա ընթացքում,

90 տոկոսը ենթակա է քննության 15 ամսվա ընթացքում,

98 տոկոսը ենթակա է քննության 18 ամսվա ընթացքում:

3. Վարչական իրավահարաբերությունների վերաբերյալ դատական գործեր

Վարչական գործերով փաստական բարդության չափանիշ

Վարչական գործերով փաստական բարդության չափանիշ	Փաստական բարդության չափանիշի գործակից
Հայերենին չտիրապետող դատավարությանը մասնակցող անձանց առկայությունը	0,25
Գործի քննության ընթացքում ինքնաբացարկի միջնորդությունների ներկայացման դեպքերը	0,25 (յուրաքանչյուր դեպքի համար)
Փորձաքննության նշանակումը	0,25
Դատական հանձնարարության անհրաժեշտությունը	0,25
Դատավարական իրավահաջորդության դեպքերը	0,5
Միջանկյալ դատական ակտի բողոքարկումը	0,75 (յուրաքանչյուր բողոքարկման համար)
Հայցվորների (դիմողների) և/կամ պատասխանողների քանակը, այդ թվում՝ գործի քննության ընթացքում ներգրավվելու դեպքերը	1 (յուրաքանչյուր կողմի համար)
Պահանջների քանակը, այդ թվում՝ գործի քննության ընթացքում լրացվող պահանջները	1 (յուրաքանչյուր պահանջի համար)
Դատավարության մյուս մասնակիցների քանակը, այդ թվում՝ գործի քննության	1 (յուրաքանչյուր մասնակցի համար)

ընթացքում ներգրավվելու դեպքերը	
Հակընդդեմ հայցի առկայությունը	1
Օտարերկրյա կամ միջազգային իրավունքի կիրառման անհրաժեշտությունը	1
Մի քանի դատական գործերի մեկ վարույթում միացնելու դեպքերը	1

Վարչական գործերով իրավական բարդության չափանիշ՝

Գործի տեսակ	Իրավական բարդության չափանիշի գործակից	Անհ. տող
Ճանապարհային ոստիկանության կողմից վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ կայացված վարչական ակտերի վիճարկման գործերը և համայնքներում վճարովի ավտոկայանատեղերի համար օրենքով սահմանված տեղական վճարը չվճարելու կամ առանց հաշվառման համարանիշի, առնվազն մեկ նիշը փակված վիճակում կայանելու վերաբերյալ ակտերը վիճարկելու գործերը	0,25	1.1
Դատական կարգով վարչական պատասխանատվության ենթարկելու վերաբերյալ գործ	0,25	1.2
Անձնական տվյալների պաշտպանության վերաբերյալ գործ	0,5	1.3
Նոտարի գործողությունների իրավաչափության վերաբերյալ գործ	0,25	1.4
Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովի կողմից իրավիճակային հայտարարագիր ներկայացվելու որոշման իրավաչափությունը վիճարկելու վերաբերյալ գործ	0,25	1.5
Հասարակական կազմակերպության ներկայացրած հայցով գործ	0,5	2.1
Գործողությունների կատարման հայցով գործ	0,75	2.4
Պարտավորեցման հայցով գործ	1.0	3.1
Ճանաչման հայցով գործ	1.0	3.2
Վիճարկման հայցով գործ	1.0	3.3

Վարչական գործերի բարդության մակարդակը հաշվարկվում է փաստական և իրավական բարդության չափանիշների գործակիցների գումարման միջոցով: Գործն ըստ բարդության մակարդակի լինում է՝

ա/ պարզ – 2,25-4 գործակիցի դեպքում,

բ/ միջին բարդության – 4-6 գործակցի դեպքում,
 գ/ բարդ – 6-10 գործակցի դեպքում,
 դ/ առանձնակի բարդ – 10 և ավելի գործակցի դեպքում:

Վարչական իրավահարաբերությունների վերաբերյալ բարդության պարզ մակարդակ ունեցող դատական գործերի՝
 90 տոկոսը ենթակա է քննության 3 ամսվա ընթացքում,
 100 տոկոսը ենթակա է քննության 4 ամսվա ընթացքում:

Վարչական իրավահարաբերությունների վերաբերյալ բարդության միջին մակարդակ ունեցող դատական գործերի՝
 90 տոկոսը ենթակա է քննության 5 ամսվա ընթացքում,
 100 տոկոսը ենթակա է քննության 6 ամսվա ընթացքում:

Վարչական իրավահարաբերությունների վերաբերյալ բարդության բարդ մակարդակ ունեցող դատական գործերի՝
 70 տոկոսը ենթակա է քննության 8 ամսվա ընթացքում,
 90 տոկոսը ենթակա է քննության 10 ամսվա ընթացքում,
 100 տոկոսը ենթակա է քննության 12 ամսվա ընթացքում:

Վարչական իրավահարաբերությունների վերաբերյալ բարդության առանձնակի բարդ մակարդակ ունեցող դատական գործերի՝
 70 տոկոսը ենթակա է քննության 13 ամսվա ընթացքում,
 90 տոկոսը ենթակա է քննության 15 ամսվա ընթացքում,
 98 տոկոսը ենթակա է քննության 18 ամսվա ընթացքում:

4. Քրեական իրավահարաբերությունների վերաբերյալ դատական գործեր

Քրեական գործերով փաստական բարդության չափանիշ

Քրեական գործերով փաստական բարդության չափանիշ	Փաստական բարդության չափանիշի գործակից
Մեղադրյալների շահերի միջև հակասությունների առկայությունը	0,25
Դատական վարույթին ներգրավված այլ անձանց քանակը	0,25 (յուրաքանչյուր մասնակցի համար)
Մեղադրյալների քանակը	0,5 (յուրաքանչյուր մեղադրյալի համար)
Մեղսագրվող արարքների քանակը	0,5 (յուրաքանչյուր արարքի համար)
Պաշտպանի կամ պաշտպանների փոխարինվելու դեպքերը	0,75
Դատարանի կայացրած որոշման (միջանկյալ) բողոքարկումը	0,75 (յուրաքանչյուր բողոքարկման համար)
Փորձաքննության նշանակումը	1

Քրեական վարույթով իրավական օգնություն ցույց տալու մասին միջազգային հարցման անհրաժեշտությունը	1
Հայերենին չտիրապետող դատական վարույթին մասնակցող անձանց առկայությունը	1
Մի քանի դատական գործերի մեկ վարույթում միացնելու դեպքերը	1
Նույն մեղադրյալի վերաբերյալ տարբեր դատավորների մոտ գործերի առկայությունը	1
Դատական վարույթի հասարակական հնչեղությունը կամ լրատվամիջոցների հետաքրքրությունը՝ հաշվի առնելով դրանց ազդեցությունը կազմակերպչական հարցերի վրա	1

Քրեական գործերով իրավական բարդության չափանիշի գործակից

Գործի տեսակ	Իրավական բարդության չափանիշի գործակից	Անհ. Տող
ՀՀ քրեական օրենսգրքի 203-209-րդ, 225-236, 244-248-րդ, 251-րդ, 261-րդ, 262-րդ, 264-266-րդ, 293-րդ, 294-րդ, 305-307-րդ, 314-րդ, 343-րդ, 344-րդ, 366-392-րդ, 408-րդ, 410-416-րդ, 453-րդ, 471-րդ, 472-րդ, 483-րդ, 511-րդ, 533-րդ հոդվածներ	0,25	1.1
ՀՀ քրեական օրենսգրքի 167-րդ, 171-183-րդ, 187-րդ, 191-րդ, 193-197-րդ, 210-224-րդ, 237-241-րդ, 243-րդ, 249-րդ, 259-րդ, 260-րդ, 263-րդ, 276-278-րդ, 292-րդ, 295-րդ, 300-304-րդ, 313-րդ, 326-րդ, 328-340-րդ, 345-365-րդ, 396-րդ, 400-404-րդ, 406-րդ, 407-րդ, 417-րդ, 431-434-րդ, 444-րդ, 446-449-րդ, 454-469-րդ, 473-րդ, 477-479-րդ, 481-494-րդ, 498-րդ, 506-510-րդ, 512-515-րդ, 525-րդ, 526-րդ, 529-531-րդ, 534-537-րդ, 550-րդ հոդվածներ	0,5	1.2
ՀՀ քրեական օրենսգրքի 133-154-րդ, 159-րդ, 162-166-րդ, 168-170-րդ, 184-186-րդ, 188-190-րդ, 192-րդ, 198-202-րդ, 242-րդ, 250-րդ, 253-րդ, 254-րդ, 257-րդ, 258-րդ, 267-275-րդ, 279-291-րդ, 298-րդ, 299-րդ, 322-325-րդ, 341-րդ, 342-րդ, 395-րդ, 397-րդ, 398-րդ, 409-րդ, 435-445-րդ, 450-452-րդ, 470-րդ, 474-476-րդ, 480-րդ, 495-497-րդ, 499-505-րդ, 516-521-րդ,	0,75	1.3

524-րդ, 527-րդ, 528-րդ, 538-548-րդ հոդվածներ		
ՀՀ քրեական օրենսգրքի 155-158-րդ, 160-րդ, 161-րդ, 252-րդ, 255-րդ, 256-րդ, 296-րդ, 297-րդ, 308-312-րդ, 315-321-րդ, 327-րդ, 393-րդ, 394-րդ, 399-րդ, 405-րդ, 418-430-րդ, 522-րդ, 523-րդ, 532-րդ, 549-րդ հոդվածներ	1.0	1.4

Քրեական գործերի բարդության մակարդակը հաշվարկվում է փաստական և իրավական բարդության չափանիշների գործակիցների գումարման միջոցով: Գործն ըստ բարդության մակարդակի լինում է՝

- ա/ պարզ – 1,25-2 գործակցի դեպքում,
- բ/ միջին բարդության – 2-4 գործակցի դեպքում,
- գ/ բարդ – 4-10 գործակցի դեպքում,
- դ/ առանձնակի բարդ – 10 և ավելի գործակցի դեպքում:

Քրեական իրավահարաբերությունների վերաբերյալ բարդության պարզ մակարդակ ունեցող դատական գործերի՝

- 90 տոկոսը ենթակա է քննության 3 ամսվա ընթացքում,
- 100 տոկոսը ենթակա է քննության 4 ամսվա ընթացքում:

Քրեական իրավահարաբերությունների վերաբերյալ բարդության միջին մակարդակ ունեցող դատական գործերի՝

- 90 տոկոսը ենթակա է քննության 6 ամսվա ընթացքում,
- 100 տոկոսը ենթակա է քննության 8 ամսվա ընթացքում:

Քրեական իրավահարաբերությունների վերաբերյալ բարդության բարդ մակարդակ ունեցող դատական գործերի՝

- 70 տոկոսը ենթակա է քննության 9 ամսվա ընթացքում,
- 90 տոկոսը ենթակա է քննության 10 ամսվա ընթացքում,
- 100 տոկոսը ենթակա է քննության 12 ամսվա ընթացքում:

Քրեական իրավահարաբերությունների վերաբերյալ բարդության առանձնակի բարդ մակարդակ ունեցող դատական գործերի՝

- 70 տոկոսը ենթակա է քննության 12 ամսվա ընթացքում,
- 90 տոկոսը ենթակա է քննության 18 ամսվա ընթացքում,
- 100 տոկոսը ենթակա է քննության 24 ամսվա ընթացքում:

Քրեական գործերի բարդության մակարդակը հաշվարկվում է փաստական և իրավական բարդության չափանիշների գործակիցների գումարման միջոցով: Գործն ըստ բարդության մակարդակի լինում է՝

- ա/ պարզ – 1,25-2 գործակցի դեպքում,
- բ/ միջին բարդության – 2-4 գործակցի դեպքում,
- գ/ բարդ – 4-10 գործակցի դեպքում,
- դ/ առանձնակի բարդ – 10 և ավելի գործակցի դեպքում:

**ԳԼՈՒԽ II. ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ (ԳՈՐԾՆ ԸՍՏ ԷՈՒԹՅԱՆ ՉԼՈՒԾՈՂ) ԴԱՏԱԿԱՆ
ԱԿՏԵՐԻ ԴԵՄ ԲԵՐՎԱԾ ՎԵՐԱՔՆՆԻՉ ԵՎ ՎՃՌԱԲԵԿ ԲՈՂՈՔՆԵՐԻ (ԳՈՐԾԵՐԻ)
ՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋԻՆ ՏԵՎՈՂՈՒԹՅԱՆ ՈՒՂԵՆԻՇԱՅԻՆ ԺԱՄԿԵՏՆԵՐԸ**

1. Առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարանի՝ քրեական գործերով միջանկյալ (գործն ըստ էության չլուծող) դատական ակտերի դեմ բերված վերաքննիչ բողոքները ենթակա են քննության եռամսյա ժամկետում:

2. Վերաքննիչ քրեական դատարանի՝ գործն ըստ էության չլուծող դատական ակտերի դեմ բերված վճռաբեկ բողոքները ենթակա են քննության եռամսյա ժամկետում:

3. Վերաքննիչ վարչական դատարանի՝ միջանկյալ դատական ակտերի դեմ բերված վճռաբեկ բողոքները ենթակա են քննության եռամսյա ժամկետում:

ԳԼՈՒԽ III. ԳՈՐԾԵՐԻ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ՎՃՌԱԲԵԿ ԴԱՏԱՐԱՆՈՒՄ

1. Վճռաբեկ դատարանի կողմից վարույթ ընդունված գործերը որակվում են առանձնակի բարդության գործեր, ինչն իրավական առումով պայմանավորված է՝

ա. գործի լուծմամբ պայմանավորված օրենքների և այլ նորմատիվ իրավական ակտերի միատեսակ կիրառության ապահովման պահանջով,

բ. գործի լուծման արդյունքում մարդու իրավունքների հիմնարար խախտման վերացման արդյունքում արդարադատության բուն էության խաթարման վերացման պահանջով,

գ. իրավունքի զարգացման պահանջով:

2. Վճռաբեկ դատարանի կողմից վարույթ ընդունվող գործերի քննության փաստական բարդությունը պայմանավորված է՝

ա. ստորադաս դատարաններում հիմք ծառայած փաստական բարդություններով,

բ. գործի քննության և դատական ակտի կայացման բարդեցված ընթացակարգով:

3. ՀՀ վճռաբեկ դատարանում դատական քննության ուղենիշային ժամկետը 15 ամիս է:»: